

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
za Slovenijo v Ljubljani.**

Cena posamezne števk. 2 K 50 vin.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina . . . . . K 100.—

Polletna naročnina . . . . . K 50.—

Četrletna naročnina . . . . . K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

FR. ROJEC (Ljubljana):

Pred velikimi dogodki.

Nekateri listi poročajo, da se v Jugoslaviji zdaj, ko je sprejeta ustava, začne razvijati veliki dogodki: naši parlamentarci vseh skupin baje hočejo odslej z združenimi močmi in s pozitivnim koristnim delom osrečevati svoj združen narod in domovino. Res, čas bi že bil, da bi se tudi v naši državi storilo kaj koristnega brez strankarstva in sebičnosti za splošni blagor. Nižji stanovni, posebno nižji javni nameščenci, bi bili iako veselji in zadovoljni, ako bi naši vodilni državniki v resnici začeli pobijati z vsemi mogočimi sredstvi vedno rastočo draginjo, ki je glavni vzrok splošni bedi in nezadovoljnosti nižjih slojev v Jugoslaviji.

Kolikokrat smo že brali v raznih listih, kako krasne načrte in naredbe zoper draginjo so napravili na merodajnem mestu v Beogradu; toda do dejani ni nikdar prišlo. Ostalo je vse na papirju in pri obljubah. Cene živih in drugim potrebščinam lepo počasi rasto. Novo žetev imamo, in cena moki se dviga. Jako radosten in velik dogodek bi bil za nas, ako bi naši državniki vplivali na to, da bi zdaj tudi pri nas padla cena boljše moki vsaj na 10 kron za kilo in da bi potem ta cena počasi lezla nazaj. Taka cena se moki vzdržuje v Čehoslovaški, kjer morajo moko v veliki množini dovažati iz sosednih držav in tudi iz Jugoslavije.

Tudi cene oblačilnega blaga so pri nas še vedno tako visoke, da ne moremo misliti na obnovo starih, oguljenih in razdrapanih oblek. Naše plače pa so take, da ne zadostujejo niti za hrano. Ako se pritožujemo in prosimo za primerno izboljšanje na prejemkih pri svojih višjih predstojnikih, tedaj nas ti navadno odpravijo s čudno tolažbo češ, da se v drugih državah našim vrstnikom mnogo slabše godi nego se nam.

Taka tolažba nam nič ne pomaga. Sami vemo, da so v naših sosednih državah življenske razmere slabe. Ali, dasi je drugod splošno pomanjkanje, vendar tam višji sočustvujejo z nižjimi, jim privoščijo dostojno življenje ter se vedno sami trudijo, da jim preskrbe, kolikor mogoče strpno življenje. Pri nas pa je vsakovrstnega blaga, zlasti živih, nakopičenega za izvoz našim narodnim sovražnikom onkraj meje, in razni stanovni žive kakor v raji, toda nižji javni nameščenci moramo za vsako najpotrebnejšo malenkost prositi in prositi, in če se nam naposled nekaj da na eni strani, se nam najraje toliko ali pa še več vzame na drugi strani.

Ali pa se med tem cene raznim potrebščinam tako dvignejo, da smo vedno na slabšem.

Skrajno zoprno in poniževalno je za nas to neprestano beračenje za materialno izboljšanje. Ali tudi mi kot navadni ljudje se moramo hraniti z navadnim živežem ter se oblačiti z navadno obleko, pa naj smo še tako vneti idealisti in še tako požrtvovalni jugoslovanski državljani! Ako ne damo telesu, kar potrebuje, začne pešati in ž njim mora končno omahiniti tudi najmočnejši duh ter postati top in brezčuten za kulturo in vse vzvišene človeške ideale.

Poleg hrane in obleke moramo imeti tudi primerno stanovanje. Nova stanovanjska naredba, o kateri bo treba tudi od naše strani in po naši »pravici« spreговорiti, pa dokazuje, da se nam kmalu ne bo privoščilo niti borih človeških stanovanj in da se homo morali s časom seliti še v šupe in podzemeljske luknje, ako se bo v tej zadevi tako naprej delalo. Pri nas se na najvišjih mestih vedno misli in dela v korist le za one, ki kaj imajo, a na uboge nemaniče in največje trpne od zgoraj najraje prileti — brca.

Trdi se, da smo javni državni nameščenci hrbtnica države. Čudno ni, da se je ta hrbtnica začela kriviti, ko se tako slabo skrbi zanjo. Pravijo, da vera, trdna vera dela čudeže. Tudi mi smo trdno verovali, neumorno delali in vztrajno čakali na boljše čase. Dočakali jih nismo in v kljub napovedi velikih dogodkov se nočejo na našem jugoslovanskem nebu prikazati nobena dobra znamenja za nas. Zato je začela v naših potrlih srcih ugati živa in trdna vera, začeli smo postajati brezbrizni za vse, kar se godi okrog nas, in naveličali smo se pisati brezuspešne prošnje in pritožbe. To dejstvo je najbrž tudi vzrok, da mora gospod urednik »Našega Glasa« sam s svojim gradivom že nekaj številčk polniti ta list.

Potrebno, zares skrajno je potrebno, da bi se v resnici pojavili prav kmalu v naši državi napovedani veliki dogodki in da bi v prvi vrsti ozdravili našo državno hrbtnico. Potem bi se hitro pomladila vsa država in tudi »Naš Glas« bi se okrepil!

To bi bil vsekako jako važen in velik dogodek za nas, a udeležiti bi se gotovo najuspešneje s tem, da bi se v najkrajšem času izdala za vse jugoslovanske državne nameščence pravična in enotna službena pragmatika, ki bi nam prinesla poleg gnotnega izboljšanja tudi stanovsko enakopravnost in tovarištvo. Taka službena pragmatika je zdaj naš zadnji up.

B. (Maribor):

Kam plovemo?

V »Marburger Zeitung« z dne 7. julija 1921 najdemo sledeče pismo, ki ga prinašamo cenjenim tovarišem v kolikor toliko dobesednem prevodu.

Častito uredništvo!

V članku »korupcija« (izza 28. junija) se pritožuje pisec, da se bavi sicer naše časopisje obširno s to snovjo, da pa ne pove nihče primerne protisredstva. A tudi člankar se moti.

Jaz sem svoje mnenje o pojmu »podkupovanje« že bistveno izpremenil in upam, da imam v tem večino javnega mnenja za seboj. Kar smo do sedaj ali pod prejšnjo upravo imenovali »korupcija«, je veljalo na Balkanu od nekdanj kot nekaj samoobsebi umevnega, naravnega. Prošnja se kratkómalo ne reši in ne upošteva, če je še tako upravičena; cel vagon žive živine se ne odpošlje naprej, ako pošteno ne »mažeš«. Na Balkanu ne gre zato, da dosežemo s podkupovanjem kako posebno, drugače nezakonito, izredno ugodno rešitev, nego za to, da izposlušemo izvršitev normalnega, samoobsebi umevnega dela. Ono dejstvo bi bilo kaznivo, to pa kaže le neko tako dolgo trajajočo pasivno resistenco, dokler ne poseže stranka v žep, kar izpremeni položaj na mah.

Država, ki jo tudi vodijo državni uradniki, ima sama zelo izpodbitno moralno. Videli smo, kako kupuje ministrski predsednik glasove, kar je drugače kaznivo. Toda tega sredstva so se posluževali dostikrat tudi ministrski predsedniki zahodno-evropskih držav, čeravno z večjo težavo, ker je veljalo tako postopanje sicer za nekaznivo, toda nepošteno. Javnost pa obsoja v takem slučaju predvsem poslance, ki se dajo kupiti, a tudi to ni kaznivo. Ako razširimo sklepanje, pridemo do zaključka, da so koruptni volilci, ki volijo take moralčno manj vredne elemente za svoje zastopnike, a tudi to ni kaznivo. Tako dobimo na konec celo vrsto korupcij od ministrskega predsednika doli do zadnjega volilca, dokler se vsem skupaj ne da odveza, češ ta skrajno prožna morala je bila potrebna v interesu države! Jasno je, da najde radi tega verne posnemovalce in razširjevalce.

To je korupcija z značajem oprostive v naprej.

Druga vrsta korupcije pa je zavzela docela obliko naravnost potrebnega zla. Naj nihče prezgodaj ne obsodi dobro premišljene trditve, predno ni čital dokaza, da so razmere same prilagodile moralo danemu položaju. V administraciji zadevamo na slučaje, ko je uradnik na-

ravnost primoran sprejemati darila in se dati podkupovati, ker ga primora k temu sila razmer. Uradnik v Beogradu ima rečimo 1500 dinarjev = 6000 K mesečne plače. Zgodi se pa, da mora plačevati radi odušitva s stanovanji, ki ga v kar največ mogoče pospešujeta država in mestna uprava, samo za stanovanje 1000 dinarjev = 4000 K. Kje naj vzame, da se preživi in obleče? Navezan je na postranski zaslužek, ki se mu nudi včas kot edini izhod v obliki podkupovalnih vsot; zato reši prošnjo le, ako prejme strankin »bakšiš«. Vse to vlada ve in to ve vsakdo, ki je imel kdaj opravka z državnimi uradi na Balkanu; vendar ne izpremeni ničče na tem ničesar in nikomur ne pride na misel, da bi preprečil odušitve cene stanovanj v prospeh uradniške morale. Kdo je krivec? Država, ki je spravila sama uradnika v dvomljiv moraličen položaj; zato ga tudi ne more klicati na odgovor. Tako je uradno dovoljeno nekaj, kar obsoja javno mnenje kot nedostojno in nepošteno. Vodena morala!

Poznavalec razmer na Balkanu se ne čudi, ako niso prejeli upokojeni častniki po preteku šestih mesecev svojih pokojnin. Res so prišli prizadeti v mučen položaj in si morajo izposojati denar za življenje na visoki obresti, toda to dejstvo ne boli le referenta, ne urada; saj se nahaja mogoče dotični uradnik sam v istem položaju, kakor oni. Da izračuna in nakáže častnikom pokojnine, ne dobi niti ene pare v darilo, medtem ko »zaslužni« postriani njegov tovariš pri sosednji mizi ob drugem referatu mogoče 10 tisoč dinarjev na mesec. Naravna posledica tega je, da obležijo akti, kjer ravno so, na zimo pa potujejo v — peč. Ko bi bile one stotine častnikov spoznale mučni položaj dotičnega uradnika in bi mu pravočasno nakazale primerno darilo, bi se bilo rešilo to za državo nad vse sramotno dejstvo v obojestransko zadovoljnost gotovo že pred petimi meseci.

Take so razmere na Balkanu ter se udomačujejo čimdalje bolj tudi v novih pokrajinah. Bolje je »mazati z bakšišem«, kakor trpeti neprimerno večjo škodo. Vest se radi te morale prav hitro utolaži. Zakaj ne bi prižgal razumen človek včasih tudi hudiču svečo, ako mu prinaša korist in dobiček!

Beograd, 1. julija 1921.

O. Z.

(Konec prihod.)

Stališče poštne odpravnikov.

Dragi tovariši in tovarišice, zbudimo se vendar enkrat iz neprestanega spanja, trkajmo na vrata merodajnih faktorjev, da se tudi nam odpro, kakor so odprta drugim poštne uslužbencem enakega dela! Premislimo malo naše revno in obupno stališče! Kaj smo vendar mi? Prav nič upoštevani sužnji poštne uprave. Nismo ne sluge ne uradniki, brez vsakega napredovanja, vsakih pravic in vsakih ugodnosti; slabši smo nego vsak poštni sluga ali selski pismonoša. Prezirani in prikrajšani smo na vsih krajih in koncih. V nobeni odredbi, ki izide v zadevi socialne oskrbe, ne najdem našega siromaškega imena. Tako nas niti nemška mačeha ni prezirala, kakor nas prezira naša ljuba rodna mati. Nemška mačeha je v vsaki odredbi, po kateri je svojim uslužbencem delila kruh, tudi nas imenovala ter nam odredila košček kruha, čeravno nekoliko slabšega kakor drugim uslužbencem. Naša rodna mati, od katere smo pričakovali boljšega kruha, pa nas pri takih odredbah niti po imenu več ne

omenja, nasprotno pa nas pri vseh odredbah, ki se tičejo službenih opravil, prav dobro pozna.

Predpisane so nam ravno iste dolžnosti, odgovornosti, opravila in globe, kakor drugim poštne uslužbencem; zastopamo uradniška mesta, opravljamo uradniška opravila, nimamo pa prav nobenih uradniških pravic in ugodnosti.

Na primer: imam komisijski poštni izpit, nad 20 službenih let, a nimam toliko pravic in ugodnosti, kakor jih ima poštni sluga ali selski pismonoša in poštni aspirant v prvem službenem letu. Ali ni to zadosti žalostno in obupno?

Prikrajšani smo v vseh prejemkih; vsi uslužbenci vseh kategorij, kakor tudi upokojenci dobivajo za svoje družinske člane dnevno po 12 kron draginske doklade. Mi pa po 5 kron in s temi naj preživljamo in oblačim svojo družino! Ali ni to dovolj krivično? Ali je to tista, vsem enaka pravičnost, ki nam se je obetala pri prevratu? Ali nismo mi prav taki državljani, kakoršni so drugi državni uslužbenci? Ali služimo mi kakemu drugemu gospodarju, kakor drugi poštne uslužbenci? Ali ne opravljamo mi ravno istih poslov, kakor drugi poštne uslužbenci? Zakaj smo torej tako sramotno ločeni in prezirani; kako naj imamo kako veselje do svojega poklica? —

Nabaviti si ne moremo nobene obleke; še to obleko, kar smo si jo kupili še pod nemško mačeho, nam pada s hrbta. Nismo več podobni uradniku, temveč jetičnemu cestnemu postopaču, v sramoto uradništva in poštne uprave!

Prosimo visoko narodno vlado, poštno ministrstvo in poštne organizacije, ne pustite nas v tej obupnosti! Rešite nas tega zasramovalnega preziranja, odpravite nam ta pogubni, nepravilni pogodbeni sistem! Od pogodbe ne moremo živeti in se oblačiti. Razdelite nas v primerne razrede po službenih letih; dodelite nas po sposobnosti na primerne oddelke ali pa kot upravitelje na razredne poštne urade! Izjema naj bi bila le pri tistih poštne odpravnikih, ki so sami ali pa njih druga polovica posestniki, obrtniki ali trgovci, ki jim je torej poštna služba le častna služba ali pa vaba k njih dobičkanosnemu podjetju in ki reflektirajo le na dotično službeno mesto. Z vsemi drugimi poštne odpravniki, pa naj se ravna tako, kakor z drugimi poštne uslužbenci enakega dela in enake odgovornosti.

Dragi tovariši! Pristopite vsi k poštne organizaciji, kateri tega še niste storili; naročite si strokovne liste, oklenimo se poštne organizacije, ako hočemo priti do boljšega stališča in naših pravic!

Poštne odpravnik.

Naslovi oblastev.

Od preobrata sem so se različni naslovi naših javnih in osobito naših centralnih oblasti v novi naši državi večkrat spremenili. Te spremembe naslovov zlasti narod prav težko razločuje in tudi marsikateri olikanec še danes ne ve točnega in natančnega naslova onih uradov in oblastev, ki imajo predvsem značaj nakazujočih oblastev in uradov.

V mislih imam predvsem nekdanje računske oddelke pri različnih centralnih uradih. Nekdanja »k. k. Landesregierung« je imela svoj »Rechn. Dep. der k. k. L.«, sedaj se ta urad imenuje »Knjigovodstvo deželne vlade.«

Najbolj so se naslovi spremenili v področju finančne uprave. Iz bivše »k. k. Finanzdirektion für Krain« je nastalo najprej »Deželno finančno ravnateljstvo.«

Nedolgo potem »poverjeništvu za finance« — in nekaj časa sta ti dve oblasti funkcionirale kar ena poleg druge. Meseca febr. 1919 pa sta bila ta dva naslova ukinjena in je na njih mesto stopila »delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro« — katero oblastvo ima tudi svoj računski oddelek kakor ga je imela bivša »k. k. Finanzdirektion«. Toda da je ta važni urad obdržal toliko časa in rabi še danes ta stari okosteneli naslov, pač ni na mestu. Ravno z uredbo o vzpostavitvi »delegacije ministrstva financ« se je vzpostavil tudi novi urad za računsko stroko in čitamo v tej uredbi izrečno računovodstvo deleg., kar bo po vsej priliki edini pravi in edino pravilni službeni naslov tega urada. Torej: nič več »računski oddelek deleg. min. fin.«, ampak »računovodstvo deleg. min. fin. v Ljubljani.« Saj je to vendar popolnoma samostojen urad.

Ravno tako je z bivšimi davčnimi oddelki okrajnih glavarstev. Na mnogih krajih še vedno dohajajo pisemske pošiljke pod najrazličnejšimi naslovi: davčni referat — okrajno glavarstvo — davčni oddelek — okr. glavarstvo kot davčna oblast — namesto: davčno okrajno oblastvo.

Glede drugih oblastev se tukaj ne bom spuščal v obravnavo; toda v ilustracijo, kako slabo osobito kmečke stranke naslavlja svoje pošiljke na državne oblasti, naj služi sledeči dogodek: Pod staro Avstrijo obstoječe pridobninske komisije III. in IV. razreda oziroma njih predsedniki so v priredbenem postopanju pošiljale strankam pomisleke.

Neki mlinar na Dolenjskem dobi pač nekega dne tudi tak »ceglc«. Mož je dobro vedel, da je dobil to uradno pisanje od neke oblasti, od nekega urada. Toliko »kunšten« seveda ni bil, da bi natančno pogledal podpis in firmo »Komisija za odmero pridobnine« ali »g. predsedniku komisije za odmero pridobnine« v — — —! In kaj mislite, kako je možakar pogruntal, kam naj pošlje od te komisije zahtevana pojasnila? Njegovo pismo pride namreč na namenbeno pošto. Vse uradništvo na pošti stika glave skupaj in ne ve, kakšna je ta javna institucija, ki je ne pozna ničče od njih, ko vendar na pošti vedó za vsakega najmalenkostnejšega zemljana in za vsak uradič, ki dobiya kaj pošte. Naš možakar — Dolenjec — je namreč »pogruntal« naslov, ki ga najboljši filolog in terminolog ne bi iznašel; naslovil je namreč pismo tako-le: **Slavno uradništvo mlinarskih potentov v — — —!** Seveda smo takoj vedeli, da je pošiljka za pridobninsko komisijo.

Samoobsebi umeyno, da je ta originalni naslov vzbudil precej smeha, koder se je o tem pripovedovalo. — Ali jo je iznašel naš Dolenjec! Kaj?!

Koliko nepotrebnih pisarij povzroča uradom nenatančni naslov uradov in oblastev, to ve vsak iz prakse. Veritas.

JOSIP SATTLER (Slovenjgradec):

Ali smo produktivni in duševni delavci?

Državni nameščencev v katerikoli nagodi velja že od nekdanj v vrstah vseh onih, ki z manjšo ali večjo upravičenostjo trdijo, da so kot davkoplačevalci stebri države, za nepotrebno zlo, ki dela malo ali neprodno ter zvišuje v državi le davke in druge prinose posameznikov k državnemu gospodarstvu. Parola vseh onih demagogov, ki si hočejo kovati danes politični kapital, je: »Znižajmo število državnih nameščencev in znižali si bomo

pravke ter ubili draginjo.* In vendar, ako globlje mislimo, moramo tudi mi priznati, da leži v teh besedah utemeljena istina, in sicer več istine, nego se je zavedajo oni politiki, katerim je manj za utemeljenost fraz, kakor za globok učinek na slepo maso volilcev, ki jih izrabljajo kot sredstvo za svoje namene.

Kdor hoče postati danes popularen politik, temu zadostuje vreči med maso volilcev v obliki programa zahtevo po odpravi višjih uradnikov, po znižanju števila državnih nameščencev, oficirjev, vojakov, znižanju plač za vse te malo koristne ljudi, ki ne producirajo, a konsumirajo sadove žuljavih rok. In volilci se leplijo na njegov program kot muhe na limonice.

Jasno je torej, da imamo med ljudstvom dosti sovražnikov, in sicer vedno več, čim višji postajajo davki in čim višje z draginjo rasteče naše plače. Ko smo imeli še manjše, draginji prav nič odgovarjajoče prejemke, so nas gledali kot gleda skopuški bogataš berača, ki hodi raztrgan, mršav in propadlega obraza; morda se mu še smili, vendar nima niti vinarja, da bi mu utešil gorje. Gledali so nas, premostrivali naše gorje, a niso se obračali proti nam, oni, ki so pili našo kri, ki so z navijanjem oen trgali nam in našim otrokom meso raz kosti in nas pretvarjali v skelete, dokler se nam ni povišala plača.

Ko pa je vlada uvidela, da je državni uradnik kot kljuse, ki more vleči le, če je, nam je morala zvišati prejemke, če ne iz ljubezni in v priznanje dela, vendar iz potrebe. Tedaj so vstali vsi oni tisoči sitih parazitov, ki so milijonom izpili kri, protestirali proti davkom in zvišanju plač drž. nameščencev. V tem leži psihološki vzrok sovraženja in preziranja uradništva s strani posedujočih razredov.

Druga skupina, t. j. množica manualnih delavcev nam oporeka višjo kvalifikacijo našega dela, ker ne priznava nikake razlike med duševnim in manualnim delom, razlike, ki jo mi propagiramo in s katero si udarjamo pečat zvišenosti nad priprostim ljudstvom. To je povod sovražstvu delavskih mas proti inteligenci.

Nastane torej vprašanje: Ali smo državni nameščenci v istini neproduktivna masa in ali je kakšna razlika med duševnim in manualnim delom?

Kaj je produktivno delo?

Produktivno delo se izraža predvsem v tvorbi novih vrednosti, ki je produkt manualnega dela in naravine snovi. Kot merilo vrednosti tega produkta, služi, ako govorimo z Markšom (»Kapital«), vrednost snovi in dela, ki je kondenzirano v predmetu, v zvezi z drugimi cenotvornečimi faktorji. Ako je predmet, v katerem smo vliji svoj trud, sposoben zadovoljiti splošne človeške bodiši materialne ali idealne potrebe, določa se vrednost njegova po principu povpraševanja in ponudbe, pri čemer more veljati kot spodnja vrednostna meja tega predmeta produkt vrednosti snovi in dela. Delo je mehanično kretanje, kateremu določa namen in smer človeški duh. Z ozirom na to definicijo je vsako delo rezultanta mehničnega in duševnega dela. Stroga ločitev dela v manualno in duševno, je torej nemogoča. Po tem, kako prevladuje ena ali druga zgornjih komponent pri delu, na se lahko delo deli v dve glavni skupini: v duševno in manualno.

Preiskajmo torej v smislu zgornjih pravil delo državnih nameščencev v obeh smereh, t. j. tako glede vprašanja produktivnosti kakor glede kvalitete dela!

Državni nameščenci se delijo v več vrst in temu primerno je tudi njihovo delo različne narave. Med strogo produktivne sile je šteti na vsak način one nameščence, ki so nastavljeni po državnih obratih (tovarnah, premogokopih itd.), ki ustvarjajo predmete s tržno ceno. Vsa pretežna večina ostalih državnih nameščencev ne ustvarja dobrin, ki imajo tržno ceno in zvišujejo splošno blagostanje, nego izvršujejo opravila, ki se ne manifestirajo neposredno v pomnožitvi vrednosti, četudi imajo posredno na tvorbo vrednosti neprecenljiv vpliv.

Učitelj in profesor, ki ne ustvarjata s podukom v šoli neposredno dobrin in se zdita torej masi neproduktivna individua, vendar vzbujata in jačita v mladini ono duševno komponento, ki se v zvezi z mehanično manifestira kot produkt dela. Inženir, poljedelec, gozdar, vinorejec, obrtnik itd. izvršujejo svoja dela v smislu v tozadevnih šolah prejetega poduka in pretvarjajo v študijah nakupičeno duševno energijo v dobrine splošne vrednosti. Pri vsakem delu višje kvalifikacije je duševna stran dela odločilne važnosti. Vsako blagostanje je odvisno od kulturne stopnje naroda. Vsaka iznajdba temelji na duševnem delu in je pogosto plod duševnih raziskovanj celih generacij. Nesporno so torej zgornje kategorije državnih nameščencev posredno ali neposredno produktivne.

Imamo pa še celo vrsto drugih državnih nameščencev, katerih delo se zdi na prvi pogled popolnoma neproduktivno. Sodniki, politični, finančni, policijski, poštni in drugi upravni nameščenci ne ustvarjajo po sodbi lajkov družega nego cele kupe aktov brez vrednosti, ki ne morejo niti v materialnem niti v idealnem vpogledu koristiti nikomur. Ali vse zgoraj navedene vrste državne uprave so tako v ozki zvezi s produkcijo, to vzbujajo, podpirajo, ščitijo in širijo v taki meri, da se sme in mora imenovati delo teh uradnikov produktivno.

Varnost osebe in imetja, ki jo nudi sodnija tako v kazenskem kakor civilno-pravnem oziru, daje impulz za delo in zbuja veselje ustvarjati, kupičiti si raznih dobrin ter si zagotoviti ugodne pogoje življenja. Isto svrhu več ali manj zasledujejo policijski in politični nameščenci in jih je kot take nedvomno šteti istotako med produktivne kakor poštno in železniške nastavljence.

Eden izmed glavnih predpogojev vsake industrije, ki jo je smatrati za produktivno delo kateksohen, je možnost odvoza blaga v svrhu razpečavanja v daljne kraje. Brez odvoza, ki ga opravljajo železnice, ni industrije, ni obrti, ni razvitega poljedelstva, razven v kolikor služijo vse te panoge narodnega gospodarstva za kritje krajevnih potrebščin. Vsa ta dela so torej predpogoj produkcije, eden glavnih impulzov vsesplošnega razvoja narodnega gospodarstva.

In finančni nameščenci? Te se smatra kot nepotreben balast človeštva, ki ne izpolnjujejo niti ene niti druge gornjih svrh. In vendar izpolnjujemo tudi svojo svrhu, ker smo sredstvo v dosego namena državne tvorbe in važna premisa delovanja vseh že navedenih oblastev z neposredno, produkcijo vzbujajočo svrhu. Kdor hoče negirati pravico obstoja države, bode negiral tudi pravico obstoja njenih eksekutivnih organov. Kdor pa priznava potrebo državne tvorbe, uvidi tudi potrebo obstoja njenih organov, ki kakor kolesa v uri tvorijo v svoji celoti gonilno moč državnega voza in je vsak posamezni njih jetnik potreben za dosego od države stavljenega smotra.

(Konec prih.)

Vestnik.

Opozorjamo vnovič vse gg. naročnike na poziv v 26. številki »Našega Glasa« in jih prosimo, da se nemudoma poslužijo poslanih jim položnic in nam nakažejo naročnino. **Osobito naj ne prezro na položnici označenega ostanka na naročnini do 30. junija in ga nam zageselivo nakažejo** obenem z naročnino za III. četrtletje. Kdor ima poravnati večji zastanek, naj nam takoj nakaže vsaj tega, dočim poravna naročnino za III. četrtletje pozneje! Doslej nam je nakazalo naročnino komaj tretjina naročnikov. Najmanj seveda v Ljubljani. Prosimo več točnosti!

Zajedno prosimo vse gg. tovariše, da nam vrnejo list onih naročnikov, ki so morda svoje službeno mesto zapustili bodisi vsled premeščenja ali iz kateregakoli vzroka, ne da bi nam to naznanili ter nam sporoče njih novi naslov, da jim pošljemo list na pravi naslov. Imamo več slučajev, da smo pošiljali list naročnikom, ki že davno niso več v službi, po več mesecev, ker nam tega naročnik sam in tudi nihče drugi ni sporočil in tudi ne vrnil lista. Kje ostajajo ti listi ne vemo, zdi pa se nam, da jih bero ljudje, ki ne čutijo potrebe list naročiti. S tem se nam dela le delo in škoda.

Kdor lista v bodoče noče podpirati, naj nam to vsaj pove in vrne list na vsak način pa poravna že zapadlo naročnino.

Uprava.

Izredni občni zbor društva Sodno-pisarniških in zemljiškoknjižnih uradnikov v Ljubljani, dne 3. julija je bil prav dobro obiskan. Uradniki 39 sodišč Slovenije so bili posredno oziroma osebno zastopani. Sklenilo se je s 153 proti 10 glasovom, da se sedanje društvo razpusti in ustanovi društvo »Zemljiškoknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov za slovensko ozemlje kraljevine SHS s sedežem v Ljubljani.« Društveno premoženje pripade z dvema tretjinama novo ustanovljenemu društvu zemljiškoknjižnih, ena tretjina pa društvu sodno pisarniških uradnikov, ako se leto osnuje do konca tekočega leta, sicer pripade tudi ta tretjina društvu zemljiškoknjižnih uradnikov. Nova pravila so se sprejela en bloc, stari odbor pa je bil z vzklikom izvojen za novo osnovano društvo zemljiškoknjižnih uradnikov. Kot društveni člani se glasom pravil sprejmejo vsi uradniki sodne pisarne z zemljiškoknjižnim izpitom, vodeči pisarniški uradniki kakor tudi sod. pis. oficijanti in pomočniki, ki imajo zemljiškoknjižni izpit. Vsi ti se torej pozivljajo, da priglase tainiku Antonu Zorku, kancelistu pri poverjeništvu za pravosodje v Ljubljani, takoj svoj pristop z naslednjo izjavo: »Podpisani pristopam kot redni član k društvu zemljiškoknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov za slov. ozemlje kraljevine SHS v Ljubljani.« Podpis naj bo popoln, čitljiv in naj se mu pristavi tudi značaj. Priglase in podatke potrebujemo, ker moramo vposlati natančen seznam vseh članov snujočemu se Savezu v Zagreb.

Napredovanje v finančni stroki. Da je bila finančna uprava vedno huda mačeha za svoje obje, kakor tudi za svoja poslopja, je zgodovinsko dejstvo. Vstajali so pa od časa do časa možje izven te stroke, katerim je javnost priznala, da so jako pametni. Ti so zahtevali, da bi se moralo to obje najbolj plačati, ako naj se državne finance dobro opravljajo. Sedanja finančna uprava je pa čisto drugega mnenja. Ne samo, da so ostali uslužbenci finančne stroke pri vseh »izenačenjih« v grupi, ki se plača najslabše,

* Gl. članek »Kako pomoči?« v zadnji številki »N. Gl.«! Op. ured.

se še napredovanje sistematično naravnost zatira. Medtem ko se v vseh drugih resortih vsak dan čita napredovanja in imenovanja, se je težko porodil po vseletnih mučah avanzma davčnih uradnikov, malo prej tudi računskih; od tistega časa je pa zopet tiho. Tudi finančna kontrola še vedno čaka. Kar je pa najzanimivejše: v finančnem konceptu že več kot poldrugo leto sploh ni nikakega imenovanja, in tudi nihče ničesar ne sluti in ne sliši, če izvzamemo morda delegata in njegovega namestnika. Kaj naj pa to pomeni? Ali finančna uprava še teh par juristov, s katerimi niti vodilnih mest ne more več zasesti, tudi ne potrebuje več? — Če pojde tako naprej, bomo šteli mnogo več uredb o novih davkih, kakor dekretov za uradniška imenovanja.

Društvo davčnih izterjevalcev sporoča svojim članom, da nima nobene zveze z onima sodnima slugama, ki na svojo roko sklicujeta nekak stanovski sestanek na 17. t. m. in vabita tudi davčne izterjevalce. Sodni poduradniki in sluge imajo lastno stanovsko društvo, in kak skupni nastop bi bil mogoč le po sporazumnem dogovoru vodstev obeh društev. To pa bi se gotovo pravočasno objavilo v »Našem Glasu«. Le tak skupni sestanek bi morda imel kaj uspeha. Vsako drugo postopanje posameznih nepoučenih ali nediscipliniranih javnih nameščencev izven društvenih organizacij pa bi stvari prej škodovalo nego koristilo. Tudi zloraba, ki se je omenjena sodna uslužbenca poslužujeta, ni priporočljiva. Ob tej priliki ponovno pozivam vse tovariše, da naj bodo zvesti naročniki in bralci »Našega Glasa« ter naj tudi sami s pogostejšim dopisovanjem društvenemu vodstvu pripomorejo k raznim beležkam, dopisom in člankom iz našega delokroga in društvenega življenja. — Za društvo: Fr. Rojec.

X. in XI. čin. razred. Z naredbo z dne 29. aprila 1921 štev. 143 U. L. štev. 57, iz leta 1921 o prevedbi na dinarske plače državnih uslužbencev je bil X. in XI. čin. razred na prejemkih občutno oškodovan, kajti s to naredbo so bili vsi uslužbenci imenovanih čin. razredov za eno plačilno stopnjo pomaknjeni nazaj. Uradniku X. čin. razreda so bili 1. septembra 1920 nakazani prejemki III. plačilne stopnje po 2600 K. Dne 1. maja 1921 so bili pa istemu uradniku nakazani prejemki 2400 dinarjev. Brez ozira na materialno škodo posameznika na prikrašanih dohodkih, so prizadeti tudi zato na slabšem, ker bodo morali še po 2 leti čakati, da se jim nakaže zopet isto plačilno stopnjo, ki jim je bila že enkrat nakazana; seveda pridejo tudi za toliko pozneje v višji činovni razred. Pravično bi

bilo, da bi se posamnikom že nakazana plačilna stopnja pustila ter naj bi se edino njih plače iz kronske v dinarsko veljavo spremenilo. Saj naredba gotovo ni imela namena čisto nedolžne v njih prejemkih za eno stopnjo potisniti nazaj in jih tako brez vsake krivde kaznovati!? Prizadeti torej prosimo gg. poslance, naj pri vladi izposlušajo, da se njim že nakazane plačilne stopnje pustijo ter pridržani ozir. odtegnjeni prejemki od 1. maja 1921 naknadno izplačajo. Prosimo pa tudi naša stanovska društva, da se na merodajnem mestu zavzamejo za nas reveže izmed največjih revežev! **Eden od prizadetih.**

Kazen za bolezen. Na vsem svetu se smatra bolnika za človeka, kateremu je treba pomagati; tudi so bile državne oblasti mnenja, da je bolnim uslužbencem dajati celo izredne denarne podpore, ker povzročajo bolezen izdatke. Sedaj smo pa krenili, kakor naš »Uradni list« trdi, čisto drugačno pot. V splošnih določilih uredbe o 10% povišanju draginjskih doklad pravi neki precizno stiliziran člen, da je uslužbencem, ki so v toku enega leta čez 6 mesecev bolni, ustaviti draginjska doklada; za tekoče leto pa je tistim, ki so letos že 3 mesece bili bolni, s 1. julijem ustaviti draginjska doklada. Ali se hoče ta kruta določba res izvesti, ali pa je to le slaba prestava srbskega teksta? Ali je mar to sad našega socialnega skrbstva? Upajmo, da so naše organizacije že storile primerne korake.

Odkod mrtvilo? Pišejo nam: Prepričan sem, da bi uradništvo več pisalo, ako bi bil naš stan bolj moderen, ako bi naše deželne pisarne ne bile tako starokopitne, da zamore vsako stremljenje. Ti gospodje, ki so sicer (žalibog!) na visokih mestih, so tako starokopitni, da se nam je treba sramovati uradniškega poklica. Članek »Duševni delavci« je prav dobro karakterizoval naše razmere.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali: Oddelek finančne kontrole v Šoštanj: gg. Marzidovšek, Pirtošek, Pogačnik in Toporiš 75 kron; davčni urad v Kostanjevici 61 K; oddelek finančne kontrole v Marenbergu 50 K; g. Kervina Fran, carinik v Subotici, Bačka 50 K; g. Mužina Leopold, podpreglednik fin. kontrole v Boh. Bistrici 40 K; g. Mayer Karel, davčni asistent v Ljubljani 30 K; g. Pichler Josip, pis. ofict. v Ptuj, g. Demšar Ivan, višji davčni upravitelj v Litiji po 20 K; ekspozitura finančne kontrole v Ceršaku 19 K; g. Rojec Franc, davčni izterjevalec v Ljubljani 15 K; gđč. Janša Franca, davčna ofic. v Litiji 10 K 80 v; gg. Sedlak Ernest, davč. upravitelj, Kamenšek Rajko, davčni oficijal, Schott Bruno, davčni asistent, Stöger Alojzij, sodni oficijal, Volk Josip, davčni sluga vsi v Litiji, g. Jelen Franjo v Ljubljani, g. Valentinič Franc, višji davčni upravitelj v Celju, g. Perne Josipina, pis. pomoč. v Gornjemgradu po 10 K;

g. Fink Ignacij, davčni izvrševalec v Litiji 9 K 60 v; gg. Kanduč Franc in Preželj Drago, sod. kancelista v Litiji po 6 K; gg. Petrič Jernej, Mlinar Ivan, sod. slugi v Radečah, Marinc Franc, davčni oficijal v Kamniku, Vidmaier Ivan v Ormožu, Simerl Josip, sod. kanclist v Šoštanju, Badiura Joško v Višnji gori, Habič Dragotin, pošt. činovnik, Bela cerkva, Banat po 5 K; g. M. J. Zagreb 2 K. Vsem iskrena hvala!

Uprava.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. Ivo Sat., f. tk., Slov. gr. Lepa hvala za izborni članek! Prosim, oglasite se večkrat! Potrebujem rokopisov.

Odboru jug. drž. usluž. v Mariboru. Dotične članke so pisali odlični drž. uradniki, višji svetniki, dr. profesorji ... ki so gotovo poklicani, izraziti svoje mnenje. Če se sl. odbor s tem mnenji ne strinja, naj blagovoli odgovoriti z argumenti! Da se resnica prav spozna, je treba čuti oba izvora: to poudarjamo vedno znova. »Obsojati« je lahko, a **dokazati**, da je izraženo mnenje »napad« in celo »neosnovan« napad, bo težje. Če izključujete že vsako kritiko in smatrate vsako drugačno mnenje za napad, potem kar izpomenite »Naš Glas« v uradni list in objavljamo le ponatiske zakonov naredb in ukazov! Potem se ne bo razburjal nihče več. Če se kdo čuti napadenega, naj odgovori! List mu je odprt na stežaj. Kdor se ne brani, njemu ni pomoči. Ako bi uradništvo zavržlo vsak spis, ki vsebuje kritiko ali grajo tega ali onega, bi »Naš Glas« sploh ne mogel izhajati. Že doslej očitajo različni dopisniki, da jim spise preveč črtamo, da jim brišemo le predebele robotosti in prehudе besede. Že doslej ostajamo vsak čas na pesku kakor riba in — gagamo brez — gradiva! Ponavljamo torej svojo prošnjo: poskrbite nam za dober, z argumenti podprt odgovor na vse tiste »napade zlih posledice«, in mi ga bomo objavili objektivno ter z največjim veseljem! Prijateljski pozdrav vsem gg. tovarišem.

R. S. iz R. S. Načelno ne zavržemo ničesar, karkoli dobimo, nego vse uporabimo. Toda Vašega spisa ne priobčimo, ker bi se preveč zamerili. Itak je vsak hip kdo užaljen ... Spis je kompromitujoč. Prosim, oglasite se znova!

Vse gg. tovariše - tajnike organizacij prosimo, da nam pošiljajo poročila o delovanju in željah društev!

A. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica 1.

15-3

Trgovina s ščetinastimi izdelki. Galanterija in parfumerija. Edna zaloga

jugoslovanskih

K V A R T

k a k o r

tarok,

marijaš, whist, primorka.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poroštvu, zaznambi na službene prejemke in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: 6% obresti.

HRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO 4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt!

Priporočila se tvrdka 4-6
Jos. Peteline
trgovina z galanterijskim in modnim blagom, zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov.
Ljubljana, Sv. Petra n. 7.

Drogerija „ADRIJA“
Fotomanufaktura

22-3 Parfumerija

B. Čvančara

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Si že pridobil novega naročnika?